

Всичко преименуването трябва да протича без принуда или „перверзии“¹⁵⁸. С решението на Политбюро се коригира и залитането от 1950 г. : по „погрешка“ регистрираните тогава като турци помаци, роми и татари трябва да бъдат убедени да се запишат отново с „истинската“ си националност – изключение се прави за лицата, които вече са се регистрирали като българи¹⁵⁹. Едва ли може да се пресметне колко точно роми са се отказали от турско-арабските си имена след 1962 г. по време на различните вълни на кампанията. Преобладаващата част от мюсюлманските роми очевидно са получили нови български имена до края на 70-те и началото на 80-те години¹⁶⁰. В доклад, засягащ преименуването на турското малцинство и представен в Политбюро от бъдещия министър-председател Георги Атанасов през януари 1985, за смяната на имената при ромите се казва следното: „През последните няколко години в съответствие с обективната тенденция на тежнение на българските цигани към българската социалистическа нация, диктувана от целия ход на нашето обществено развитие и във връзка с подмяната на паспортите, около 250 хил. цигани приеха български имена. По този начин беше пресечена тенденцията към турчеене на една част от тази група и се създадоха предпоставки за нейната консолидация в българската социалистическа нация.“¹⁶¹

Смяната на паспортите в България започва през 1981 г. и трябва да завърши, разпределена по години на раждане, до края на 1985 г., като по-старите набори получават последни новите документи за самоличност. В новите паспорти отсъства дотогава съществуващото деклариране на народност. Цялата обменна акция се обосновава с въвеждането на ЕСГРАОН (Единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на население-

¹⁵⁸ Destroying Ethnic Identity: The Gypsies of Bulgaria, p.71.

¹⁵⁹ Пак там, с. 72.

¹⁶⁰ За това свидетелства статия от един том, изгаден през 1983 г. по случай 1300-годишния юбилей на страната, където се казва: „Имената на това население (на ромите) не се различават от българските, с малки изключения на онези, които смятат себе си за турци. ... УЛИ, бълг. Оригинал.“ Дечева, Т. Влияние на социалистическата държава върху българските цигани. –В: България 1300. Т.3. Институции и държавна традиция. С., 1983, с. 573.

¹⁶¹ Доклад на Георги Атанасов на среща с първите секретари на ОК на БКП – 18 януари 1985 г. –В: Права и свободи, № 4 от 11.3.1991, с. 9.